

ligeså godt at have dette klart for øie, så man ved, hvad man gør, når man arbejder paa åbning af nye erhverv for kvinderne og på at skaffe uddannelsesmidler tilveie til disse nye erhverv.

Lad os så se sagen fra den unge piges synspunkt. Hun har f. ex. lyst til at blive læge. Men først møder hun overalt, hvor hun prøver på at skaffe sig den nødvendige kapital, den indvending: Hvem kan garantere, at du ikke en vakker dag finder på at gifte dig, og så er det hele kastet ud af vinduet. Jeg tænker, adskillige af de unge piger, som faktisk har arbejdet sig frem, skal kende denne indvending igen. Men jeg sætter, at det alligevel lykkes hende at skaffe pengene; hun arbejder så, blir færdig med studierne, består med al hæder sine examina — så bydes der hende et ægteskab, som hun føler vilde være lykken og livet. Men gifter hun sig, må hun opgive al tanke på lægepraksis for at kunne skøtte sit hjem — og dette kan hun ikke, thi hun har gæld at afbetale, og hun *må* tjene penge. Fru Stampe taler om, at det kan være en stor opofrelse at opgive en virksomhed, „som man måske levende interesserer sig for“; jeg er bange for, at opofrelsen i de ni af ti tilfælde måtte gå i den anden retning, opofrelsen af lykken både for hende selv og for den mand, hun elsker, og som elsker hende. Uddannelse til et praktisk erhverv er altid ganske dyr, og det fåtal, som har råd til at bekoste en sådan uddannelse på sig selv eller sine døtre, blot som et luksusforsøg, det er så forsvindende lidet, at det ikke kan regnes med. Man vil kanske sige, at der dog findes erhvervsgrene, hvor uddannelsen koster intet eller meget lidet, f. ex. butiksarbejde, søm, simpleste slags kontorarbejde o. lign.; er det da ikke et tidernes og dårlighedens tegn, at netop disse erhvervsgrene med den mer end usle løn, de giver, er de, der er allermest fortvivlet overfyldte? Men det er et meget forståeligt fænomen.

Også fra et tredje synspunkt er det, at det stemples som en pligtforsømmelse af en gift kvinde at søge erhverv udenfor sit hjem, en fare for kvindesagen. For den unge mand er ønsket om engang at kunne gifte sig den stærkeste spore til at være alt flittigere og flittigere, levere alt bedre og bedre arbejde, på alle måder gøre sig selv alt dygtigere og dygtigere. På en ung pige virker det samme ganske naturlige ønske akkurat omvendt. Den betragtning, at det arbejde, hun nu holder på med, det er bare noget midlertidigt, de studier, hun nu driver, dem kan hun komme til at måtte opgive, den kan ikke virke andet end slappende på lysten og ihærdigheden. Den, som lytter efter en smule, kan allerede nu uden vanskelighed høre den ene klage efter den anden over, at kvinderne leverer dårligt arbejde, overklassens kvinder, og der truer os fra disse